

N:o 77.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 20 Maj 1885.
— — — — Andra Kammaren den 20 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning af viss kronan tillhörig, för närvarande till gardesregementena upplåten mark i hufvudstaden samt om beredande af nya kasernetablissemment för Svea lifgarde och Andra lifgardet m. m.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 55.)

Till Konungen.

Under återopande af bifogadt utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden för den 20 Februari innevarande år, har Eders Kongl. Maj:t i en samma dag till Riksdagen aflåten proposition föreslagit Riksdagen att besluta:

att de kronan tillhöriga, hufvudsakligen inom kvarteret Terra nova större i Ladugårdslands församling här i hufvudstaden belägna områden, som å en den Kongl. propositionen bilagd karta funnes utmärkta såsom bildande kvarteren A—G, I och K, och hvilka områden beräknats i areal innehålla 932,225 qvadratfot, måtte i den ordning Eders Kongl. Maj:t kunde pröfva lämpligt för kronans räkning föryttras; äfvensom att med anledning häraf måtte till gator kostnadsfritt upplåtas åt Stockholms stad under eganderätt den mark, som enligt den i statsrådsprotokollet närmare beskrifna regleringsplan vore till gator och gatudelar afsedd, med iakttagande jemväl, att för den föreslagna nya Esplanaden mellan

Ladugårdslands tull och Ladugårdslands strandgata finge, der Esplanaden komme att framgå genom kronans mark, beredas en bredd af 48 meter — dock under förbehåll i afseende å den föreslagna försäljningen, att densamma så ordnades, att för de områden, som komme att föryttras, måtte erhållas en köpeskilling, motsvarande, då deri inberäknades de kostnader för gators ordnande, som enligt statsrådsprotokollet antagits böra drabba köparne, ett medelpris af minst fem kronor för hvarje qvadratfot;

att af de medel, som inflöte vid försäljning af förutnämnda dertill afsedda områden jemte materialierna efter Andra Lifgardets nuvarande byggnader, måtte till beredande åt de begge fotgardesregementena af nya kasernetablissemment användas ett belopp af sammanlagdt högst 3,129,000 kronor;

att det öfverskott å försäljningsmedlen, som uppstode efter bestridandet af nämnda utgift samt de nödiga kostnaderna för gators ordnande, skulle reserveras till framtida disposition af Riksdagen;

samt att medel till ifrågavarande byggnads- och gaturegleringsarbeten måtte, i den mån sådant kunde blifva nödigt, få, efter Eders Kongl. Maj:ts bepröfvande, af tillgängliga medel förskjutas.

På sätt Statsrådet och Chefen för Landtförsvarsdepartementet vid detta ärendes föredragning inför Eders Kongl. Maj:t i Statsrådet den 20 sistlidne Februari meddelat, är det tillstånd, hvori Svea lifgardes kasern för närvarande sig befinner, sådant, att skyldig omtanke om deri inhyste personers helsa och lif knappt synes medgifva dess fortfarande användning för ifrågavarande ändamål. Enligt hvad Statsrådet vidare anfört, är derjemte beskaffenheten af manskapets bostäder, hvilka hvarken tillfredsställa de anspråklösaste fordringar på trefnad eller äro tjenliga till uppehållsort under läsning eller andra nyttiga eller förädlade sysselsättningar, sådan att den ofta föranleder manskapet att på lediga stunder utomhus söka en ersättning, som då naturligtvis icke sällan blifver af helt annan art; och har Riksdagen ansett tillbörlig omtanka om det allmännas väl med allvar kräfva, att det värfvade, från landets olika delar vid ung ålder emottagna manskapet icke må till följd af bristande anordningar för dess inlogerande i hufvudstadens kaserner återsändas till hemorterna i sedligt afseende sjunkne. Då sålunda en ombyggnad eller nybyggnad af berörda kasern är af oafvisligt behof påkallad, och jemväl vid Andra lifgardets kasern erfordras kostsamma nybyggnader, har Riksdagen funnit det af Eders Kongl. Maj:t framlagda förslaget om dessa byggnadsbehofs tillgodoseende genom försäljning af berörda kaserners tomter och de inflytande medlens använ-

dande till uppförande af nya tidsenliga kasernetablissemment på annan lämplig plats synnerligen tilltalande.

Då Riksdagen sålunda ansett sig böra medgifva den föreslagna försäljningen af den till fotgardesregementena upplåtna mark, har Riksdagen på samma gång velat uttala den åsigt, att det synes med skäl kunna ifrågasättas, huru vida icke en förflyttning af jemväl Lifgardets till häst kasernetablissemment lämpligen bör i sammanhang härmed ega rum. Enligt hvad Riksdagen inhemtat, kan tjenlig plats för detta etablissemment beredas i närheten af och öster om de nu föreslagna nya kasernbyggnaderna. Statsrådet och Chefen för Landtförsvarsdepartementet har i fråga härom till statsrådsprotokollet yttrat, att, i händelse den nu ifrågasatta regleringen af de kringliggande kvarteren blefve genomförd, den tid icke vore aflägsen, då en förflyttning jemväl af Lifgardets till häst kasernetablissemment med största fördel för statsverket kunde ega rum; att det under denna förutsättning icke syntes vara skäl att på det nuvarande etablissemmentet nedlägga de i sådant afseende beräknade, till 186,000 kronor uppgående summor; samt att, hvad beträffade sådana förbättringar, som emellertid kunde blifva alldeles oundgängliga, pröfningen deraf borde blifva på särskild anmälan beroende. Jemte det departementschefen i sammanhang härmed uttalat den åsigt, att bortflyttandet af Lifgardets till häst kasern visserligen skulle tjena till att stegra värdet af byggnadstomterna äfven i de angränsande kvarteren, har departementschefen dock å andra sidan anført, att denna stegring antagligen skulle i icke så ringa grad motverkas genom den större tillgång på tomter, som uppstode, om jemväl Lifgardets till häst ganska betydliga kasernområde upplättes till försäljning. Då emellertid, såsom jemväl af Statsrådet och Chefen för Landtförsvarsdepartementet anmärkts, man icke afsett, att det till försäljning ifrågasatta området skulle på en gång, utan endast efter hand och i den mån omständigheterna sådant påkallade, till försäljning utbjudas, synes väsentlig minskning i tomtvärdet genom försäljning äfven af Lifgardets till häst kasernområde icke vara att befara; hvaremot Riksdagen med visshet antager, att värdet å de till denna kasern gränsande tomter skulle betydligt höjas, derest jemväl kasernområdet blefve upplåtet till byggnadsplatser, samt att saluvärdet för detta område skulle fullt motsvara kostnaden för ett nytt etablissemments uppförande. Då Riksdagen sålunda ansett, att jemväl den till Lifgardets till häst kasern nu upplåtna plats borde afyttras, har Riksdagen i sammanhang dermed velat framhålla, att upplåtandet af detta område till byggnadsplatser

möjligen torde föranleda en förändrad tomtindelning af jemväl den af Eders Kongl. Maj:t nu till försäljning föreslagna mark.

I afseende å de föreslagna nya kasernetablissemmenten för Svea lifgarde och Andra lifgardet, har Riksdagen visserligen icke kunnat i detalj pröfva de uppgjorda ritningarna, men dock trott sig finna, att den emellan de båda kasernerna föreslagna gatan i sanitärt hänseende bort göras något bredare, än hvad ritningarna angifva. Hvad vidare beträffar dessa ritningar och de uppgjorda kostnadsförslagen, har vid den granskning, Riksdagen varit i tillfälle anställa, Riksdagen — som å nyo velat framhålla den af senaste Riksdag uttalade åsigt, att vid uppgörande af förslag till byggnader för statens räkning afseende ofta icke tillräckligt blifvit fäst på nödvändigheten att iakttaga sparsamhet, i följd hvaraf anspråken på beskaffenheten af sådana byggnader allt mera stegrats — funnit kostnaden för de ifrågavarande arbetena vara allt för hög, särskildt vid jembörelse med de summor, som förut utgått till etablissement af likartad beskaffenhet som de nu ifrågavarande. På grund häraf har Riksdagen förestält sig, att vid en af vederbörande myndigheter företagen förnyad pröfning någon nedsättning i kostnaden skulle kunna åstadkommas genom förenkling i byggnadsplanen samt iakttagande af nödig sparsamhet; och då ett uppskof med beslutet angående uppförande af sjelfva kasernbyggnaderna icke torde fördröja ifrågavarande arbetens fullbordande, derest nu beslut fattas om den föreslagna försäljningen och om förflyttningen af kasernerna samt tillräckliga medel beviljas till de förberedande arbetena, har Riksdagen, som hyser tvekan, huru vida det kan vara af behof påkalladt att, såsom föreslaget blifvit, till Stockholms stad kostnadsfritt och utan något motsvarande vederlag upplåta så stora områden, som ifrågasatt blifvit, visserligen för påbörjande af ifrågavarande byggnadsföretag ansett sig böra anslå ett belopp af 1,000,000 kronor, men derjemte velat hos Eders Kongl. Maj:t anhålla om förnyad granskning af byggnadsplanen samt undersökning i fråga om omfånget af och villkoren för de upplåtelser till Stockholms stad, som kunna finnas erforderliga.

Med afseende å hvad sålunda förekommit har Riksdagen beslutat: att de kronan tillhöriga, hufvudsakligen inom kvarteret Terra nova större i Ladugårdslands församling här i hufvudstaden belägna områden, som å den Eders Kongl. Maj:ts proposition bilagda kartan finnas utmärkta såsom bildande kvarteren A—G, I och K, och hvilka områden beräknats i areal innehålla 932,225 qvadratfot, må i den ordning Eders Kongl. Maj:t kan pröfva lämpligt för kronans räkning

föryttras; äfvensom att med anledning häraf må på villkor, som Eders Kongl. Maj:t eger bestämma, till gata upplåtas åt Stockholms stad under eganderätt den mark, som kan komma att till gator och gatudelaf afses — dock under förbehåll i afseende å försäljningen, att den samma så ordnas, att för de områden, som komma att föryttras, må erhållas en köpeskilling, motsvarande, då deri inberäknas de kostnader för gators ordnande, som enligt statsrådsprotokollet antagits böra drabba köparne, ett medelpris af minst fem kronor för hvarje qvadratfot;

att af de medel, som inflyta vid försäljning af förutnämnda der-till afsedda områden, må till påbörjande af nya kasernetablissemment för de begge fotgardesregementena under år 1886 användas ett belopp af 1,000,000 kronor;

att medel till ifrågavarande byggnads- och gaturegleringsarbeten må, i den mån sådant kan blifva nödigt, få, efter Eders Kongl. Maj:ts bepröfvande, inom nyssnämnda belopp af tillgängliga medel förskjutas; och

att det öfverskott å försäljningsmedlen, som uppstår så väl under år 1886 utöfver de här ofvan anvisade 1,000,000 kronor som sedermera efter bestridandet af utgifterna för kasernetablissemmenten i deras helhet samt de nödiga kostnaderna för gators ordnande, skall reserveras till framtida disposition af Riksdagen.

Vid anmälan om detta beslut får Riksdagen tillika anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huru vida genom för-enkling i den ifrågasatta byggnadsplanen samt nödig sparsamhet vid utförandet någon minskning i den nu beräknade kostnaden för de nya kasernetablissemmenten må kunna beredas.

Med undersåtlig vörndnad:

Stockholm den 20 Maj 1885.
